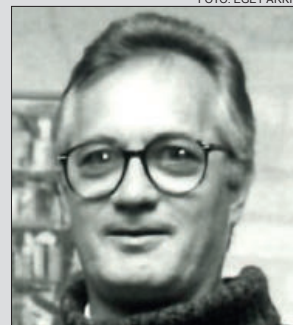

Jens-Peter Bonde

Medlem af JuniBevægelsen

FOTO: EGET ARKIV

Baggrund: Du blev født i 1948 i Aabenraa og er derfor 44 år gammel. Som ung læste du statskundskab i Aarhus og blev hurtigt involveret i politik som landsformand for Radikal Ungdom. I 1972 var der folkeafstemning om Danmarks medlemskab af EF, og der var du EF-modstander. Du mente ikke, at politikerne fortalte danskerne, hvad et medlemskab præcist indebar. Senere blev du aktiv i Folkebevægelsen mod EF, medlem af Europa-Parlamentet og redaktør på avisen NOTAT. Du har dog netop oprettet JuniBevægelsen, da du ikke længere mener, at Danmark skal ud af EF/EU, men kæmpe for at ændre det i en mere demokratisk og retfærdig retning. Du er ikke bange for at stille kritiske spørgsmål om, hvor det hele bærer hen.

Mærkesager:

- JuniBevægelsen ønsker, at de danske politikere respekterer danskernes nej til Maastricht-traktaten, men er ikke imod EU-medlemskab, så længe det er demokratisk og ikke bliver overstatsligt.
- Der skal findes kompromisser. EF/EU-kritikken skal være konstruktiv og ikke kompromisløs. På det punkt adskiller du dig fra Folkebevægelsen mod EU, der ønsker Danmark meldt helt ud af EF/EU.
- Åbenhed, Nærhed og Demokrati (Å-N-D). Disse slagord dækker over JuniBevægelsens ambition om at ændre på EU, så helt almindelige mennesker forstår – og deltager i – det europæiske samarbejde.

Situationen:

Kan politikerne vende et nej til et ja?

Den 2. juni 1992 var danskerne til folkeafstemning: Danskerne skulle stemme ja eller nej til at blive en del af EU. Aftalen blev kaldt for Maastricht-traktaten og var en stor udvidelse af, hvad der indtil 1992 var kendt som det Europæiske Fællesskab (EF), som Danmark blev medlem af i 1973. EF var primært et handelsfællesskab, men EU skulle nu også have en fælles europæisk mønt, en fælles udenrigspolitik, fælles miljøregler, politisamarbejde og meget andet. Et flertal i Folketinget anbefalede et ja, men alligevel stemte lidt over 50% af danskerne nej til et medlemskab af EU! Resultatet kom som en kæmpe overraskelse for de danske politikere og stak en kæp i hjulet for Frankrig, Tyskland og de øvrige EF-medlemslande, der nu ikke kunne fortsætte med Maastricht-traktaten og planerne om EU. Derfor hvilede alles øjne nu på lille Danmark. Ville politikerne sige farvel og tak til EF og EU – eller ville de forsøge at få danskerne med på en ny EU-aftale, der ikke var så stor en udvidelse af EF? En light-udgave af Maastricht-traktaten? Og ville det overhovedet være okay at spørge danskerne igen, når danskerne lige havde stemt nej?

Om dagens forhandlinger

I september 1992 mødes partier og folkebevægelser bag lukkede døre på Christiansborg, hvor de skal forsøge at finde ud af, hvilke dele af Maastricht-traktaten Danmark ikke ønsker at være med i, før traktaten skal til afstemning igen.

De fleste vil gerne være med til at finde en løsning – en justeret traktat – men Fremskridtspartiet, JuniBevægelsen og Folkebevægelsen mod EU mener, at det er en katastrofe, at man ikke respekterer det danske nej.

Kan politikerne blive enige om en række danske forbehold (undtagelser), så Danmark alligevel kan komme med i EU?

I dag skal du:

- 1) Diskutere og forstå din gruppes holdning til de seks mulige forbehold (se bagsiden).
- 2) Forberede en kort åbningstale på 1-2 minutter om jeres gruppes holdninger til traktaten.
- 3) Byde ind med argumenter for og imod at fjerne de seks forbehold (udformet som slices i den store traktat-pizza på bordet). Alle skal deltage aktivt i debatten.
- 4) Stemme om, hvorvidt et forbehold (en slice) skal fjernes eller beholdes.

1) ØMU'en (Den Økonomiske og Monetære Union): Nej til at Danmark deltager

Når danskerne har stemt nej til Maastricht-traktaten, har de også stemt nej til at overføre vigtige beslutninger om økonomisk politik fra Folketinget til Bruxelles. Danmark skal ikke presses til at være med i EU's økonomiske samarbejde. En fælles mønt og en fælles centralbank vil uden tvivl give Danmark mindre kontrol over vores økonomiske politik. Kronen skal under ingen omstændigheder udskiftes med en fælles EU-mønt, når det alligevel er de største lande i EU, der har mest indflydelse. Den slice skal ud!

2) Fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik: Nej til at Danmark deltager

Selvom politikerne ikke siger det højt, er det virkelige mål med 'Unionen' at skabe en europæisk føderalstat og en ny supermagt: Europas Forenede Stater. Verden har ikke brug for flere supermagter! Dem vi har, har lavet skade nok i forvejen. Med danskerne nej til Maastricht-traktaten er det tydeligt, at danskerne ikke ønsker en militarisering af EU og dansk medlemskab af Vestunionen. Danskerne foretrækker uden tvivl, at internationale konflikter løses med politiske og økonomiske redskaber fremfor med militær magt. Vi mener derfor i JuniBevægelsen, at EU-landene i stedet bør fokusere på at styrke samarbejde om nedrustning og konfliktløsning i organisationer som FN og Konferencen om Sikkerhed og Samarbejde i Europa. Danmark skal med andre ord kæmpe med næb og klør for et forbehold.

3) Det retslige samarbejde: Nej til at Danmark deltager

Det bliver en glidebane, hvis EU får magt over landenes asylpolitik og regler indenfor ejendomsret og familieret. Det vil ende med, at EU får for stor magt til at blande sig i Folketingets arbejde. Det skal være de danske politikere alene, der bestemmer over politikken på dette område. Vi kan i JuniBevægelsen dog godt se meningen i, at EU-landene skal samarbejde på politiområdet, men det kan også arrangeres udenom EU. Det behøver vi ikke en EU-traktat til!

4) Unionsborgerskabet: Nej til at Danmark deltager

Unionsborgerskabet handler om, at vi alle skal til at være EU-borgere og vil med tiden betyde, at det danske pas får mindre betydning. Vi danskere kan sagtens være medlemmer af EU uden at vi på nogen måde bliver EU-borgere med alt, hvad dertil hører af flag, nationalmelodi og et blå pas med gule stjerner. Vi er i øvrigt ikke de eneste, der er skeptiske: også i lande som Frankrig og Storbritannien er der stor skepsis overfor EU. Nu må politikerne altså lytte til EU-borgerne!

5) Nærhedsprincippet: Nej til at Danmark deltager

Nærhedsprincippet betyder ifølge Maastricht-traktaten, at beslutninger skal træffes, hvor det giver mest mening. Det kan tolkes alt for frit og kan lede til, at EU fuser sig til mere indflydelse, så flere og flere beslutninger træffes i EU – langt væk fra medlemslandenes borgere. Vi vil i JuniBevægelsen ikke gå med til dette uden garantier for, at beslutningsprocesser ikke kan flyttes til Bruxelles, uden at Folketinget har givet tilladelse først.

6) Arbejdsmarkedspolitik: Nej til at Danmark deltager

Vi vil på ingen måde acceptere, at EU skal blande sig i danske arbejdsforhold og dansk velfærd. Danmark bør bekymre sig om EU's ambitioner på arbejds- og socialområdet – der er ingen tvivl om, at EU gradvist vil prøve at hive mere og mere magt til sig på dette område. I Danmark har vi 'den danske model', hvor arbejdere og arbejdsgivere finder frem til, hvad løn og arbejdsvilkår på det danske arbejdsmarked. Denne helt særlige model har sikret danske arbejdere højere løn og bedre arbejdsvilkår end arbejderne i andre EU-lande. Der er god grund til at frygte, at et EU-samarbejde på dette område på sigt vil kunne svække den danske model. Det skal politikere ikke blande sig i, hverken i Danmark eller EU!

Drude Dahlerup

Medlem af JuniBevægelsen

Baggrund: Du er 47 år. Du er født i 1945 i Aarhus og har altid været meget kritisk overfor EU. Du blev politisk aktiv i en ung alder og var bl.a. med til at stifte den feministiske rødstrømpebevægelse. Senere blev du forsker i statskundskab med fokus på kvinders rettigheder. I 1980'erne blev du aktiv i Folkebevægelsen mod EF. For nylig meldte du dig ud af Folkebevægelsen for at stifte JuniBevægelsen. Det er også en EU-kritisk organisation, men i modsætning til Folkebevægelsen, mener den, at EU også kan bruges til at løse fælles problemer.

Mærkesager:

- Du mener, at danskerne med deres 'nej' til Maastricht-traktaten har sendt et klart budskab til de danske politikere: vi ønsker ikke denne model for det fremtidige samarbejde i EU.
- JuniBevægelsen ønsker, at alle respekterer danskernes nej til Maastricht-traktaten, men er ikke imod EU-medlemskab, så længe EU er demokratisk og ikke bliver overstatsligt.
- EU-kritikken skal være konstruktiv, og der skal findes kompromisser. Det er den helt afgørende forskel med Folkebevægelsen, der ønsker Danmark meldt helt ud af EU.
- Du så egentlig helst, at Maastricht-traktaten slet ikke blev til noget – du ville foretrække et andet slags samarbejde. Du forstår dog, at det meste realistiske nok er, at vi får en række forbehold.

Situationen:

Kan politikerne vende et nej til et ja?

Den 2. juni 1992 var danskerne til folkeafstemning: Danskerne skulle stemme ja eller nej til at blive en del af EU. Aftalen blev kaldt for Maastricht-traktaten og var en stor udvidelse af, hvad der indtil 1992 var kendt som det Europæiske Fællesskab (EF), som Danmark blev medlem af i 1973. EF var primært et handelsfællesskab, men EU skulle nu også have en fælles europæisk mønt, en fælles udenrigspolitik, fælles miljøregler, politisamarbejde og meget andet. Et flertal i Folketinget anbefalede et ja, men alligevel stemte lidt over 50% af danskerne nej til et medlemskab af EU! Resultatet kom som en kæmpe overraskelse for de danske politikere og stak en kæp i hjulet for Frankrig, Tyskland og de øvrige EF-medlemslande, der nu ikke kunne fortsætte med Maastricht-traktaten og planerne om EU. Derfor hvilede alles øjne nu på lille Danmark. Ville politikerne sige farvel og tak til EF og EU – eller ville de forsøge at få danskerne med på en ny EU-aftale, der ikke var så stor en udvidelse af EF? En light-udgave af Maastricht-traktaten? Og ville det overhovedet være okay at spørge danskerne igen, når danskerne lige havde stemt nej?

Om dagens forhandlinger

I september 1992 mødes partier og folkebevægelser bag lukkede døre på Christiansborg, hvor de skal forsøge at finde ud af, hvilke dele af Maastricht-traktaten, Danmark ikke ønsker at være med i, før traktaten skal til afstemning igen.

De fleste vil gerne være med til at finde en løsning – en justeret traktat – men Fremskridtspartiet, JuniBevægelsen og Folkebevægelsen mod EU mener, at det er en katastrofe, at man ikke respekterer det danske nej.

Kan politikerne blive enige om en række danske forbehold (undtagelser), så Danmark alligevel kan komme med i EU?

I dag skal du:

- 1) Diskutere og forstå din gruppes holdning til de seks mulige forbehold (se bagsiden).
- 2) Forberede en kort åbningstale på 1-2 minutter om jeres gruppes holdninger til traktaten.
- 3) Byde ind med argumenter for og imod at fjerne de seks forbehold (udformet som slices i den store traktat-pizza på bordet). Alle skal deltage aktivt i debatten.
- 4) Stemme om, hvorvidt et forbehold (en slice) skal fjernes eller beholdes.

1) ØMU'en (Den Økonomiske og Monetære Union): Nej til at Danmark deltager

Danmark skal ikke tvinges ind i EU's økonomiske samarbejde. En fælles mønt og en fælles centralbank vil give Danmark mindre kontrol over vores økonomiske politik. Kronen skal under ingen omstændigheder udskiftes med en fælles EU-mønt, når det alligevel er de største lande i EU, der har mest indflydelse. EU vil også kunne straffe Danmark med bøder, hvis vores finanslov ikke behager de store lande, og de synes, vi bruger for mange penge. Den slice skal ud!

2) Fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik: Nej til at Danmark deltager

NATO er ikke den bedste løsning på Danmarks og Europas sikkerhedsudfordringer, men det er i hvert fald bedre end et militariseret EU med en fælles hær. Så vil pengestærke våbenfabrikker forsøge at styre os mod unødvendige konflikter for at tjene penge, som vi ser i andre supermagter som USA, der er styret af våbenfabrikker. Juni-Bevægelsen ønsker ikke, at EU bliver endnu en militær supermagt i verden! Det eneste, der kan skabe fred og sikkerhed i verden er et globalt samarbejde i FN og, for Europas vedkommende, et styrket samarbejde i organisationen Konferencen om Sikkerhed og Samarbejde i Europa. I disse to organisationer bør vi samarbejde om at løse konflikter og fordele jordens ressourcer mere ligeligt mellem alle lande. Danmark skal med andre ord gøre alt, hvad vi kan, for at få et forbehold på dette område.

3) Det retslige samarbejde: Nej til at Danmark deltager

Det bliver en glidebane, hvis EU får magt over landenes asylpolitik og regler indenfor ejendomsret og familieret. Det vil ende med, at EU får for stor magt til at blande sig i Folketingets arbejde. Det skal være de danske politikere alene, der bestemmer over politikken på dette område. Vi kan i JuniBevægelsen dog godt se meningen i, at EU-landene skal samarbejde på politiområdet, men det kan også arrangeres udenom EU. Det behøver vi ikke en EU-traktat til!

4) Unionsborgerskabet: Nej til at Danmark deltager

Unionsborgerskabet handler om, at vi alle skal til at være EU-borgere og have en europæisk identitet. Vi er i JuniBevægelsen overbeviste om, at det med tiden vil betyde, at det danske pas får mindre betydning. Vi mener sagtens, at Danmark kan være medlem af EU, uden at vi danskere på nogen måde behøver at blive EU-borgere med alt, hvad dertil hører af flag, nationalmelodi og et blått pas med gule stjerner. Vi er først og fremmest danske statsborgere!

5) Nærhedsprincippet: Nej til at Danmark deltager

Demokrati er en mangelvare i Bruxelles, hvor alt for mange vigtige beslutninger bliver taget bag lukkede døre – det ændrer nærhedsprincippet ikke på. Nærhedsprincippet betyder ifølge Maastricht-traktaten, at beslutninger skal træffes, hvor det giver mest mening. Det kan tolkes alt for frit og kan lede til, at EU fuser sig til mere indflydelse. Som det står i Maastricht-traktaten, vil det nemlig altid være EU's egne institutioner, der bestemmer, hvor grænsen går. Vi vil i JuniBevægelsen ikke gå med til dette uden garantier for, at beslutningsprocesser ikke kan flyttes til Bruxelles, uden at Folketinget har givet tilladelse først.

6) Arbejdsmarkedspolitik: Nej til at Danmark deltager

I Danmark har vi 'den danske model', hvor politikerne ikke blander sig i lønforhandlingerne. Det klarer arbejdere og arbejdsgivere selv. Derfor ønsker vi i JuniBevægelsen absolut ikke, at EU får nogen magt over arbejdsmarkedspolitikken. Vi er bange for, at EU vil få alt for stor magt over løn og arbejdsvilkår på det danske arbejdsmarked. I Danmark har vi langt bedre forhold arbejdere på arbejdsmarkedet og en unik måde at forhandle løn og vilkår. EU skal ikke have magt til at forringe vilkårene – og EU skal ikke have magt over fagforeningerne i Danmark!